

D ů v o d y:

Odvolací soud posoudil věc správně po stránce právní. Původní smlouva, že zboží má býti žalovanému předáno v Eisensteinu, byla změněna přijetím nabídky učiněné žalovaným žalobci v telegramu z 14. srpna 1919. Žalobce nepředal skutečně žalovanému zboží v jmenovaném místě, nýbrž zaslal je odtamtud do Nymburku, kde žalovaný má své sídlo. Z toho vyplývají tyto důsledky: Žalobce byl povinen při zásilce zboží zachovati péči řádného obchodníka dle čl. 344 obch. zák. K tomu nedostačilo, by zboží dal dopravit na dráhu a naložiti do vozu, nýbrž bylo povinností jeho postarati se o to, by dopraveno bylo do sídla žalované firmy co nejrychleji, neboť šlo o zboží za teplé doby roční rychlé zkáze podléhající. První podmínkou toho bylo, by zboží šlo přímo a ne oklikou, jak se ve skutečnosti stalo. Za prodlení tím způsobené odpovídá žalobce, třeba zboží bylo do Jablonce místo do Nymburka zasláno třetí osobou, neboť závazek zaslati zboží do žádaného místa převzal žalobce, a použil-li k splnění jeho služeb třetí osoby, ručí dle §u 1313 a) obč. zák. a čl. 1 obch. zák. za její zavinění. Vývody odvolacího soudu jsou v tomto směru případné a správné. Žalovaný byl povinen, nechtěl-li pozbyti nároků ze správy pro vady zboží, zachovati se dle čl. 347 obch. zák., jakmile zboží do jeho sídla došlo. Nezáleží na tom, že zásilka do Nymburku nebyla původně smluvena, stačí skutečnost, že zboží bylo tam zasláno v Eisensteinu (sr. Kom. Staub-Pisko § 5 k čl. 347). Pro posouzení jakosti zboží byl rozhodujícím stav jeho v čas příchodu jeho do Nymburku. Odvolací soud vyvodil správně důsledky i z této okolnosti. Další výtky odporují skutkovým zjištěním. Prokázáno je, že žalovaný dal zboží k dispozici v Nymburku, a že postaral se dle čl. 348 obch. zák. o jeho úschovu. Nezáleží na tom, že bylo dáno k dispozici ještě na dráze a teprve potom uloženo jinde, ovšem v témže místě. Bylo dále zjištěno, že zkáza zboží byla v příčinné souvislosti s prodlením, jehož vyžadovala delší doprava, a nezáleží na tom, že zkáza zboží mohla nastati i na přímé dopravě.

Čís. 2169.

Není třeba, by ujednání uvedená v §u 2, odstavec třetí, odpůřčího řádu, stala se pouze na oko.

Se stanoviska §u 8 odpůřčího řádu stačí, lze-li za to míti, že žalobcova pohledávka nebude kryta nejvyšším podáním za hypoteku.

Vyhlášení úpadku na jmění vlastníka hypoteky jest bez vlivu na rozepři, jíž hypotekární věřitel odporuje přednostně silnějšímu zástavnímu právu osoby třetí.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1923, Rv I 753 22.)

Žalobci příslušela proti manželé žalované pohledávka 15.197 K, pro niž vloženo bylo 21. prosince 1921 na dlužníkovu nemovitost zástavní právo. Před tím, 13. května 1921, vloženo bylo pro žalovanou na téže nemovitosti zástavní právo pro pohledávku 12.000 K. Na jmění dlužníka byl uvalen úpadek. Odpůřčí žalobě, jíž se žalobce domáhal bezúčinnosti

vkladu zástavního práva ze dne 13. května 1921, jakož i, by žalovaná uznala a svolila k poznamenání přednosti zástavního žalobcova práva před svým zástavním právem a k tomu, by z nejvyššího podání za hypoteku došel žalobce před ní zaplacení — bylo o b ě m a n i ž š í m i s o u d y vyhověno, o d v o l a c í m s o u d e m mimo jiné z těchto důvodů: Žalovaná jest na omylu, má-li za to, že nenastalo poškození věřitele, ježto jí vtělená pohledávku 12.000 K proti manželovi skutečně přísluší. Otázku poškození jest posuzovati pouze se stanoviska věřitele. Vkladem zástavního práva nastává poškození věřitelů, ježto se jím zmenšují úkojné prostředky dlužníkovy. I poslední náležitost §u 2 čís. 3 odpurčího řádu jest tu splněna, ježto špatný hospodářský stav dlužníkův musel býti žalované zjevným vzhledem k četným exekucím na manžela jejího vedeným.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalovaná, uplatňujíc dovolací duvod §u 503 čís. 4 c. ř. s., popírá náležitosti odpurčího žalobcova nároku, a tvrdí dále, že nárok ten v každém případě zanikl vyhlášením úpadku na jmění jejího manžela.

a) V onom směru namítá žalovaná, že její manžel jako vlastník hypoteky dluhoval jí skutečně zajištěnou pohledávku 12.000 Kč. Tvrzení toto je pro spor nerozhodné, žalobní nárok je i tehdy po právu, kdyby žalovaná měla skutečně zjištěných 12.000 K k pohledávání na svém manželovi. Zákon nevyžaduje v §u 2 (3) odp. řádu, by jednání na škodu věřitelů tam uvedená stala se pouze na oko, nýbrž chrání věřitele před škodlivými důsledky jakéhokoli právního jednání, jež předsevzal dlužník v určité době s osobami stojícími k němu v blízkém poměru rodinném, usnadňujícím právě jednání na škodu věřitelů. Pouze tento poměr rodinný a úmysl druhé straně známý jsou důvodem odpurčího nároku, ne však právní poměr, na němž zakládá se jednání poškozující věřitele. Dovolací soud vyložil správně příslušné předpisy odpurčího řádu. Náležitost §u 8 tohoto řádu vyplývá z porovnání zjištěného stavu knihovních dluhu se zjištěnou cenou nemovitosti. Z toho lze souditi, že pohledávka žalobcova nebude kryta nejvyšším podáním, což stačí k oprávněnosti odpurčího nároku. Další náležitosti tohoto nároku nebyly vůbec popřeny.

b) Vyhlášení úpadku na jmění vlastníka hypoteky je pro tento spor bez významu. Rozsudek, rozhodující o poměru mezi stranami rozepře působí pouze mezi těmito, nedotýká se však práv ostatních věřitelů knihovních ani práv úpadkové podstaty. Žalovaná není povolána, by hájila případné nároky stran mimo spor stojících a nemůže se dovolávat nároků těch ve svůj prospěch proti žalobci. Totéž platí o zániku žalobcova práva na zvláštní úhradu dle §u 12 kon. řádu vyhlášením úpadku na jmění vlastníka hypoteky. Žalovaná netvrdí, že před skončením sporu nastala absolutní nemožnost úhrady pohledávky žalobcovy z hypoteky, ať již knihovním výmazem zástavního práva nebo rozdělením úpadkové podstaty. Není proto vyloučeno, že žalobcovo právo dle §u 12 kon. řádu znova obživne, a nemůže proto býti žalobci odepráno právo, zabrániti pro tento případ účinkum právního jednání poškovivšího jej jako věřitele.